

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ “ЕЛИН ПЕЛИН”

гр. Варна, ул. “Тодор Влайков” №18, тел./факс 052 613 156, тел. 052 613 129, 052 613 142

УТВЪРЖДАВАМ:
ДОНКА ИВАНОВА
ДИРЕКТОР на СУ „ЕЛИН ПЕЛИН“

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ НА СУ „ЕЛИН ПЕЛИН”

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ “ЕЛИН ПЕЛИН”

гр. Варна, ул. “Тодор Влайков” №18, тел./факс 052 613 156, тел. 052 613 129, 052 613 142

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ НА СУ „ЕЛИН ПЕЛИН”

I. УВОД

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца и ученици от СУ „Елин Пелин“ – Варна и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в СУ „Елин Пелин“, съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в СУ „Елин Пелин“ са деца и ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца-бежнаци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

II. Анализ на състоянието

В СУ „Елин Пелин“ се обучават ученици от различен етнически произход и социален състав. Една голяма част от тях са деца от ромски произход и деца от социално слаби семейства. Те са потенциално застрашените от преждевременно напускане на училище или несправяне с учебния материал.

1. Слаби страни в дейността на училището.

- Недостатъчно ефективна връзка училище- родители
- Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за застрашените от ранно напускане на училище
- Голям брой извинени и неизвинени отсъствия на учениците, който е предпоставка за ранно напускане на училище
- Слабата степен на владеене на книжовния български език поставя учениците от уязвимите групи в неравностойно положение в процеса на обучение

2. Силни страни в дейността на училището.

- Квалифицирани учители с опит в работата в мултикултурна среда
- Интерактивни методи за обучение, използване на ИКТ
- Възможности за изява на творческите способности на учениците
- Работа по проекти
- Извънкласни дейности
- Много добра материална база
- Създадена достъпна архитектурна среда
- Наличие на ресурсен кабинет
- Целодневна организация на учебния процес за уч(ениците от I до IV клас
- Безплатни учебници за учениците от I до VII клас
- Подпомагане храненето на децата от ПГ и учениците от I до IV клас.
- Извършване на дейности по превенция на ранното напускане на училище
- Създаден подходящ психологически климат, който гарантира равноплавна интеграция на децата от малцинствата
- Разработен механизъм и работеща система за превенция на насилието, агресията и различни форми на тормоз
- Превантивна работа на педагогическия съветник с ученици в риск
- Интеркултурен подход при организация на обучението
- Много добро сътрудничество с други институции

III. Цел на програмата

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

Обща цел – Създаване на подкрепяща среда за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи

- Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност
- Създаване на положителни нагласи към учебния процес
- Осигуряване на равен достъп до качествено образование за всички деца и ученици
- Социализация на учениците от етническите малцинства
- Съхраняване на тяхната културна идентичност

1 Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в СУ „Елин Пелин” за координатор е определен заместник-директорът, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование.

Общата подкрепа в СУ „Елин Пелин” се осъществява от екип, ръководен от координатора, както и ресурсен учител, логопед, педагогически съветник. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик. Общата подкрепа включва различна екипна работа също така и между отделните специалисти и осигуряване или насочване към занимания по интереси. Заниманията по интереси могат да се организират от СУ „Елин Пелин” или от ОДК или други центрове за личностно развитие.

Кариерното ориентиране, провеждано от педагогическия съветник или консултант от кариерен център също е част от общата подкрепа на учениците от първи до последния клас за училището.

В СУ „Елин Пелин” функционира училищна библиотека, ръководена от библиотекар /определен за целта служител/, която чрез осъществяване на различни дейности представлява част от общата подкрепа на децата и учениците.

Описаните в Правилата морални и материални награди също са част от предоставяната от СУ „Елин Пелин” обща подкрепа.

Общата подкрепа включва консултации за учениците и други дейности, подробно описани в Наредбата за приобщаващото образование.

2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик от СУ „Елин Пелин”. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците, за които може да се поиска оценка на способностите, са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година
- деца с хронични заболявания
- деца в риск

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай
- психо-социална рехабилитация
- рехабилитация на слуха
- зрителна рехабилитация
- рехабилитация на комуникативни нарушения
- осигуряване на достъпна архитектурна среда
- специализирани средства
- ресурсно подпомагане

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, СУ „Елин Пелин” уведомява отдел „Закрила на детето“ към ССП по местоживее на детето с цел да социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също се така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

IV. План за действие по програмата

- Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда
- Ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от преждевременно напускане на училище ученици

- Включване в плана на ученическия съвет дейности за създаване на подкрепяща среда
- Включване в плана на педагогическия съветник на дейности за превенция и отпадане на деца в риск
- Проучване чрез анкети и други методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности
- Прилагане на нови подходи в работата с родителите, активно включване на родителите на децата от уязвими групи в общи дейности с училището
- Работа с родителите за преодоляване на негативните стереотипи спрямо различните етноси и разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата и учениците
- Екипна работа на класния ръководител и педагогическия съветник с цел превенция на преждевременното напускане на училище
- Работа насочена към взаимното културно опознаване на представителите на различните етноси
- Установяване на ефективен диалог с външните институции работещи с деца
- Създаване на годишен план за извънкласни дейности като конкурси, състезания, чествания, празници и други, в които да бъдат включени и деца в риск
- Работа по различни проекти насочени към интеграцията на децата от уязвими групи
- Създаване на подкрепяща образователна среда с цел преодоляване на образователните дефицити на децата и ученици в риск чрез различни форми като индивидуална работа, консултация, включване в груповата работа
- Осъществяване на организация по обхват на децата в подготвителни групи и в първи клас по регламентирани правила, осигуряващи равнопоставеност на децата от уязвими групи
- Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна работа по превенция на преодоляване на обучителните трудности и превенция на преждевременното напускане на училище.

Забележка: В годишния план за дейността на училището за всяка учебна година задачите се конкретизират.

V. Очаквани резултати

- Успешно интегрирани деца и ученици в мултикултурна образователна среда
- Оптимизирана работа по превенция на преодоляване на обучителните трудности и превенция на преждевременното напускане на училище
- Изградена мотивация за посещение в училище и участие в училищния живот
- Осъзнаване ролята на образованието в бъдещата реализация на всеки ученик, създаване на положителни нагласи към учебния процес
- Осъзнаване на етнокултурното многообразие като богатство
- Създаване на атмосфера на опознаване и разбирателство между различните групи, преодоляване на предразсъдъци и дискриминация по различни признаци

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и училищната и родителска общност. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Донка Николова Иванова

Директор на СУ „Елиа Пелин“

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	педагогически съветник, логопед	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класни ръководител, учители	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 01.10.	директор	
Награждаване на ученици	текущ	директор, заместник-директор	при и по определен повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност	01.11, април	завеждащ библиотека,	да се направи по повод Деня на книгата
Представяне на дейности по интереси в училището	15.09	учители в групи на ЦДО на обучение	
Представяте на дейностите по интереси на разл. центрове	01.10	представители на центровете	при проявен интерес от страна на центровете
Кариерно ориентиране и консултиране в класовете от 3 до 7 и 12 клас	01.12,01.05	педагогически съветник, кариерен консултант	
Идентифициране на ученици със СОП	целогодишно	класни ръководител, учители, логопед, ресурсен учител	
Оценка на потребности на ученици със СОП	целогодишно	ресурсен учител и екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Логопедична терапия, рехабилитация и консултации	целогодишно	логопед	
Психологическа подкрепа, психосоциална рехабилитация и	целогодишно	педагогически съветник	

консултации			
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	директор, зам.-директор, учители, психолог	
Организиране и провеждане на "Училище за родители"	01.03.	директор, екип	
Стимулиране участието на деца с изявени дарби в състезания и олимпиади	целогодишно,	учители	
Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в състезания и олимпиади	целогодишно,	учители	
Съвместни дейности с МКБППМН	целогодишно, по график	УКБППМН, директор, районна адиминстрация	
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график, заложен в план за квалификация	директор, председатели на МО	